

TrAHnsitie

1 en 2 april 2026

Titel abstract

Het belang van psychosociale factoren in de RI&E op basis van een groot onderzoek in de schilderbranche.

Naam spreker

Ir. Huib Arts

Organisatie en functie

Arboplaats; adviseur

Tweede spreker

Huib Arts

Aard presentatie

inhoudelijk

Inhoud abstract

Inleiding

Slechts circa 64 % van de bedrijven in Nederland beschikt over een RI&E. Voor bedrijven met meer dan 25 werknemers zou deze RI&E ook onderzoek naar psychosociale factoren in de arbeidsomstandigheden moeten bevatten. Voor een aanzienlijk deel van de werkgevers geldt dat zij deze aanvullende verplichting niet erg serieus nemen. Een deel van deze groep denkt het, een ander deel spreekt het ook uit: 'het is geiten wollen sokkengedoe'. OnderhoudNL, de sector voor schilders, glaszetters en totaal onderhoud, is overtuigd van de toegevoegde waarde van PSA onderzoek. Om de drempel voor haar leden te verlagen om een dergelijk onderzoek uit te laten voeren heeft SUSAG, samenwerking tussen vakbond LBV en OnderhoudNL, met behulp van MDIEU subsidie, door Arboplaats een onderzoek uit laten voeren naar de psychosociale factoren binnen de sector.

Methoden en technieken

SUSAG heeft een groot aantal bedrijven uit haar sector benaderd met het aanbod om een onderzoek uit te laten voeren naar psychosociale arbeidsfactoren. Hiervoor is een vragenlijst ontwikkeld die een zo breed mogelijk beeld wil geven van deze factoren. Omdat de sector zo veel mogelijk factoren die relevant zijn voor mens en werk in kaart gebracht wilde brengen, is de vragenlijst die ontwikkeld is ongebruikelijk lang geworden. Deelnemers aan dit onderzoek hebben gemiddeld 1 uur besteed aan het invullen van deze vragenlijst. De lengte

van deze vragenlijst was een belangrijke (beperkende) factor in het vinden van voldoende bedrijven die aan dit onderzoek wilde deelnemen. Uiteindelijk hebben 29 bedrijven dit onderzoek laten uitvoeren. Bij 28 bedrijven was het deelnamepercentage van de werknemers meer dan 50%. In totaal is deze vragenlijst door meer dan 1000 werknemers ingevuld.

Resultaten

In dit onderzoek is een groot aantal factoren gedetailleerd in kaart gebracht. Dat betrof onder meer factoren zoals (ervaren) werkdruk en ongewenste omgangsvormen, maar ook zaken zoals werkenwaarden (wat vinden werknemers essentieel op het gebied van arbeidsomstandigheden bij de werkgever waar zij werkzaam zijn), werkgeluk, werk privé balans, de organisatie van het werk, leiderschap en teamklimaat.

De zo verzamelde resultaten zijn op een viertal manieren gepresenteerd:

1. op bedrijfsniveau;
2. op sectorniveau in de vorm van een Brancherapport dat met alle tot de sector behorende bedrijven gedeeld is;
3. in de vorm van trainingen over de uitkomsten van het Brancherapport en
4. door het opnemen van conclusies uit het Brancherapport in het branche RI&E instrument.

Een deel van deze resultaten heeft er toe geleid dat de bewustwording over de noodzaak van het aandacht besteden aan/ ontwikkelen van interventies voor knelpunten op het gebied van psychosociale arbeidsbelasting zowel op sectorniveau als op bedrijfsniveau sterk is vergroot.

Conclusie

Dit onderzoek heeft binnen de sector een discussie in gang gezet over het belang van het opnemen van PSA in de RI&E. Daarnaast is de drempel voor het laten uitvoeren van een dergelijk onderzoek bij een deel van de bedrijven in de sector aanzienlijk verlaagd. Het grootste deel van de bedrijven dat deelgenomen heeft wil over een aantal jaren het onderzoek laten herhalen.